

რედაქცია

გოლოვინის პროსპექტზე თავ. გურან ბაგრატიონის სახლში, წიგნების ქვემოთ.
ხელის-მოწერა, მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მცხოვრებთათვის ადრესი: В. Тифлисе, въ редакцію «Дროба»
«დროების» ფასი
მთელის წლისა... 9 მან. სამის თვისა... 3 მან.
ქვესის თვისა... 5 მან. ერთის თვისა... 1 მან.

დროება

გამოდის უოველ დღე ოთხშაბათს გარდა.

ფასი განცხადებისა

სტროქონზე რვა კაპ. განცხადება ქვემოთქველს, რუსულს და სხვა ენებზედ.
თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს და აბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდვლელ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბეჭდვს.

მიიღება ხელის-მოწერა ცა-ხეთ

„დროებაზედ“

ნახევარ წლით ზირველის ივლისიდან წლის დამლევამდე. ფასი ხუთი მანათი.

სოფლის მასწავლებლებისათვის ოთხი მანათი.

«დროების» ნომრები თითო-შაურად იყიდება, თბილისს კარდა:

ქუთაისში, ჭილაძის მაღაზიაში,

ბათუმში, ფეიქაროვის თამბაქოს მაღაზიაში,

კორში, საზოგადოების დეპოში, ალალო თუთაყვანს.

აქვე მიიღება ხელის-მოწერა.

ტელეგრაფი

(«ჩრდილოეთის სააგენტოსი.»)

პეტერბურში, 3 ივლისს. გუშინ ღიანიანთა მინისტრი წავიდა საზღვარ გარეთ ექვსის კვირით მოსარჩენად ემსში. გუშინვე გავიდა პეტერბურდიდან ბუნარის ტახტის მემკვიდრე. დიდი მადლიერია იმ მასპინძლობისა, რომელიც მას რუსეთში გაუწიეს. წასვლის წინეთ მას მოუტანეს გენერალი ჩერნია-

«დროების» ჭელტონი 6 ივლისი.

გზაგარის უფროსი ვინიშნებიდან.

27 ივნისის სწორედ დილის ათი საათი იყო, როდესაც მე დაუტოვე ჩვენი დედა-ქალაქი თბილისი და გავემგზავრე ჩრდილოეთის პალმირისაკენ. ჩემი აზრით, ყველა შეგნებულის და განათლებულის ქართველისათვის ფრიად საჭიროა რუსეთის სატახტო ქალაქის გაცნობა. აქ, ამ სატახტო ქალაქში, სდულს და მოძრაობს მთელის რუსეთის ცხოვრება; ეს ქალაქი განლაგებული ადგილი, საიდგანაც რუსი წინამძღოლობას უწევს ხმელეთის მეცხრე ნაწილის მცხოვრებლებს. თუ პარიკზე ითქმის, რომ მთელის საფრანგეთის თავიანთი ჩრდილოეთის პალმირაზე ხომ უფრო თამამად შეიძლება ესტევათ, რომ მთელის რუსეთისათვის თავი არის და ქუდიც. შეიძლება რუსეთის გული მოსკოვში ძვერდეს, ფეთქედეს, მაგრამ თავის როლს კი მარტო პეტერბურდი ასრულებს. თუ მოსკოვი უფ-

ვის საჩუქარი, რომელიც შესდგებოდა ვერცხლყუდიდან.

პარიკი. გუშინ ნაციონალური დღესასწაულობისა გამო გამიანთა სამხედრო პარადი, გრევი და მინისტრები ხალხმა სინარულით მიიღო. «გაუმარჯოს რესპუბლიკასაო!» უვიროდა ხალხი. აგრეთვე ჯარს აცილებდენ ტაშის კვრით.

თბილისი, 5 ივლისს.

ნავლისსი უფლებას თან-და-თან აკლდება ძალა ინდოეთში, რომლის ხალხი დღით-დღე ძლიერდება და მოსვენებას არ აძლევს ინგლისის მართებლობას. მართლაც, ერთობ სამძიმო იქნება ინგლისის ეკონომიურის და დიპლომატიურის ინტერესებისათვის ინდოეთის განთავისუფლება ინგლისის მფლობელობისაგან. მაგრამ რა უნდა გაწყოს ინგლისმა ამ ისტორიულ მოვლენის წინ აღმდგე? მას აქეთ, რაც ინგლისმა ინდოეთი დაიპყრო, მისმა მართებლობამ ბევრი ზიანი მიაცენა ინდოეთის ხალხს; ინგლისელთ მოხელეებმა და ვაჭრებმა, რომელნიც ინდოეთისაკენ გაემურონენ, ხალხი უკიდურესს ეკონომიურ მდგომარეობაში ჩააგდეს და ჩაუნერგეს დაუნდობლობა ინგლისის მართებლობისადმი. ინგლისის მართებლობის და ხალხის წარმომადგენელთა ისახელეს თავი ათას გვარ ბოროტ მოქმედებით და ბარბაროსულის ქცევით; ისინი არა ზოგადდენ არავითარს ზომას თავის წადილის მი-

რო გრძობს, მაგიერ ამისა პეტერბურდი უფრო ფიქრობს. ღიად, ჩემო ბატონო, საჭიროა ჩრდილოეთის პალმირას ნახვა და ამისათვის, როგორც მოგახსენეთ, მე გავემუროე იმისაკენ.

27 ივნისს ტაროსს მწუხარე ფერი ედვა, თითქო დაღვრემილი, დაღვრებული იყო. სახედ ლაქვარდი არსად მოსჩანდა, ღრუბლებს მოეცვა მისი არე-მარე. ბუნებას, როგორც მენც კარვად გეცოდინება, მკითხველო, (მაპატივე ეს საზოგადო ჭრახვა) დიდი გავლენა აქვს კაცის არსებაზე, მის სულზე, ხეობაზე. რაც შეეხება ტაროსს, ესეც თავის ბეჭედს, დაღვრულს კაცის სულის მდგომარეობას, მის გულის ძვერას.

დაღვრემილი ტაროსმა ჩემზედაც იმოქმედა, შავი ფიქრები მოჰფინა მთლად ჩემს ბუნებას. საქარ-თველო! ხშირად, მეტად ხშირად კაცი რაც უნდა სამხიარულოდ იყოს მომზადებული, შენი ბუნება მინც შავის ფიქრებისაკენ მიმართავს, მიაქანებს მას. მართალია, შენი ბუნება მოკონარეა, მომხიარულე, მაგრამ ამ სიმხიარულეში ბევრჯერ ქვეყნიურს

საღვრედ ესე იგი თავის გამდიდრებისათვის და პირადის საქმეების გაწყობისათვის.

ინგლისის საუკეთესო მწერლებს, ორატორებს და საზოგადო მოღვაწეთა კარვად ესმოდათ ინგლისელ მართებლობის არა მართებული მოქმედება ინდოეთში და ბევრი იღვაწეს პარლამენტში, თუ მწერლობაში ინდოეთის მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის.

ამ გარემოების წყალობით ინგლისის მართებლობამ შემოიღო ზოგიერთი ცვლილება ინდოეთის გამგებობაში, მაგრამ ხალხის გული მაინც ვერ მოიგო; ინდოეთის ხალხი ეძიებს თვით მართებლობას და იმედიცა აქვს, რომ მიაღწევს კიდევ თავის სურვილს.

ამისათვის ინგლისის მართებლობა ხმარობს ყოველ ღონისძიებას ინდოეთის ხელში მაგრად დაჭერისათვის და თავის ძალის და გავლენის გაგრძელებისათვის დაპყრობილ ქვეყანაში. ამისათვის დღესაც ინდოელები მოკლებულნი არიან იმ უფლებებს, რომლებითაც დაუბრკოლებლივ სარგებლობენ თვით ინგლისელები; მაგალითად ინდოელს, რაც უნდა განათლებული და პატიოსანი იყოს იგი, არა აქვს უფლება გაასამართლოს ინგლისელი, ესე იგი ინგლისელი და ინდოელი შეთანასწორებულნი არ არიან ერთმანეთ შორის და უპირატესობა ყოველთვის და ყოველგან ეკუთვნის ინგლისელს; უმთავრესი ადგილები ადმინისტრაციაში და ჯავრებში ყოველთვის ინგლისელებს უჭი-

ედვს უწოდებენ. უცხოეთელი მგზავრები უმეტეს წილად შენის ბუნების სიტუაციას შენატრიან, შენის მშვენიერებით აღტაცებაში მოდიან, მაგრამ სწორედ რომ ესტევათ, შენი სიმშვენიერე უფრო გულს უნდა უკლავდეს კაცს, ვიდრემდის ამხიარულებდეს მას. ღამართლაც, განა მარტო ბუნების მშვენიერებაა საკმაო? ბუნება, ჩემო მკითხველო, ტაძარი და თუ ამ ტაძარს არა აქვს წმიდა ტრაპეზი, მაშინ ტაძარი ჰკარგავს თავის მნიშვნელობას, აზრს. ჩვენში ბუნება სრული ტაძარი აღარ არის, მას აკლია ტრაპეზი და ქვემარტება ისეთი რამ არის, რომ მას კაცის გონება ადვილად ვერ მისწვდება და თუ მისწვდა, მაინც ძნელად აღვიარებს. ჭეშმარიტება ყოველთვის შორს მანძილზე ყოფილა კაცობრიობისაგან და უდიდესის პოეტის ბაირონისა არ იყოს, დაპარსებმა ტყუილად კი არ აუშენეს ქვემარტებას ტრაპეზი კლდეებს შორის! ღიად, ქვემარტების გაგებას დიდი აზრი, პატიოსნება უნდა, მაგრამ განა აზრი, პატიოსნება აგრე ადვილი საპოვნელი არის?!

რათ. შეყენისათვის ამ გვარ მანე-ბელ გარემოებათა მამაცურად ებრძვის ინდოეთის ახალი თაობა, რომლის უმეტესობა აღტურვილია ევროპულ მეცნიერებით და განათლებით. მს ახალი თაობა გრძობს თავის სამშობლოს დაჩაგრულ და მონებრის მდგომარეობას და ცდილობს მოსპოს ესეთი საქმეთა წყობილება.

ამ გარემოებამ იქონია გავლენა ინდოეთის მართებლობაზე და ერთმა მის წევრთაგანმა შეიტანა საიდუმლო რჩევაში ბილი, ან კანონის პროექტი, რომლითაც იგი თხოულობს ზოგიერთა უფლების მინიჭებას ინდოელებისათვის.

ამ განზრახვამ დიდი აყალ-მაცალი გამოიწვია ინდოეთში მყოფ ინგლისელებს შორის და თვით ინგლისშიაც; ინგლისელ ლორდებს, დიპლომატებს და ვაჭრებს არა სურთ ინდოეთის ხელიდგან გაშვება, რადგანაც ეს შეეხება მათს პირად ინტერესებს; ყოველი სამართლიანი მოთხოვნა ინდოელების მხრით მიაჩნიათ ინგლისის უფლების შემცირებისა და შესუსტების ნიშნად ინდოეთში და ინდოეთის მართებლობის წვერის ბილმაც დააფრთხო იგინი და მოსპო მათ შორის მყუდროება.

ინდოეთის შინაურის ცხოვრების მიმდინარეობა აგონებს ინგლისის მართებლობას ჩრდილოეთ-ამერიკის განთავისუფლების ისტორიას და კარგადა გრძობს, რომ ინდოეთსაც ის დღე მოელოს, რა დღეც ჩრდილოეთ-ამერიკას დაუდგა სასტიკს ბრძოლის

როგორც მოგახსენეთ, ჩრდილოეთისკენ მე დაღვრემილი გავემგზავრე. როდესაც შეეუდეთი არაგვის ხეობას, ესცილობდი გამგონა ყველაფერი, რაც კი რამე წამიკითხავს არაგვის ნაპირების მშვენიერებაზე, ღაოალზე და სხ. საკვირველია, ღმერთმანი, ჩვენის ბუნების ბედ-იღბალი. მინც არ გინდოდეს, ყველა ამ ბუნების მშვენიერებას დაჰხაროს, დამღეროს, ყველა სიტყვობას ჰპოვებს ჩვენის ბუნების აწერაში, მაგრამ არავის არ უნდა გაიგოს, რომ მარტო ბუნების მშვენიერება არ არის საკმაო. იშვიათად ავირდება მგზავრი ჩვენის ხალხის წარსულს. მომძანდა ღიუმა და დაწვრილებით ავიწერა მშვენიერება ქართველი კაცისა და ქალის «ცხვირისა». (იხილე იმის მოგზაურობა). ბამოსიერინა მეგენი მარკოვმა და მოჰყვა ძავეკასის მთების პოეტურს აღწერას და სხ. და სხ... შევლვან და ყოველთვის ბუნების მშვენიერების აწერაა. ჩვენი სამშობლო მგზავრებს იზიდავს უფრო თავის ბუნების სიტუაციით, სილამაზით და არა აწინდელი თავისი მდგომარეობით,

შემდეგ თავის განთავისუფლებისათვის; თუმცა ეს ცხადია იგლისის მართებლობისათვის, მაგრამ ის მაინც არ ეშვება იგლისს და ცდილობს რაც შეიძლება დიდს ხნით გააგრძელოს თავის უფლება იგლისში.

ამისათვისვე იგლისის მართებლობა ცდილობს ეწლა მეორე სუცის არხის გაყვანას, რომელიც მას იგლისში მისვლა-მოსვლას გაუადვილებს, ძველი არხი ვერ ასდის აუარებელ გემების მოძრაობას და ეს გარემოება ხელს უშლის იგლისის მართებლობას და აი ამ საქმის გამო, როგორც მკითხველმა ჩვენის ტელეგრამებიდან იცის, ლონდონში მიპატივებულია გამოჩენილი ლესეპსი, რომელსაც მარტო, მეტიპის ძველს მართებლობასთან შეკრულის პირობით, ეკუთვნის უფლება მეორე არხის გაყვანისა.

საბრალო შოთი! მხლა მგონი იმის ქაობებში ბაყაყებიც იმდენს აღარა ყიყინებენ, რასაც, ბათუმის რკინის გზის გახსნის შემდეგ, მისნი მცხოვრებნი გამგელო-გამომგელოს თავის უბედო ბედზედ შესჩივიან. ჩვენც დღესე არ გავა, რომ შოთიღამ წერილი არ მოგვივიდეს: ეს წერილებიც იმის შესაფერად არის დაწერილი, როგორის აგებულებისა თითონ კორესპონდენტი, ან წერის დროს როგორ ქვიფხვდ ყოფილა: ზოგს იმედი აქვს ნათ-სადგურისა, რომელიც პენელობას ქსოვილივით თითქო დღე შენდება და ღამე ინგრევა, ზოგი სასოწარკვეთილებით შემოგვიჩივის შოთის სულიერს და ნივთიერს დაცემას და იმედ-მოსაზიბილი ამბობს: «სხვა აღარა დაგვიჩივია-რა, უნდა ავიყარნეთ და სადმე გადავსახლდეთო!» აი დღესაც მოგვივიდა წერილი, რომელიც სულ სხვა კილოზეა დაწე-

წარსულის დადებით. მაგრამ ვინ არ იცის, რომ საქართველო უფრო შესანიშნავია თავის წარსულით და არა ქალის «ცხვირით», ან და მინდვრების სილამაზით... აიღეთ, რუსეთის პოეტები, ლერმონტოვი, პუშკინი... სულ ბუნების და მის მცხოვრებლების სილამაზის აწერა, სულ «წმინდა ხელოვნება» და იშვიათად კი ცხოვრების სიმართლე, სინამდღე... სულ იმას დამღვრიან: «Терекъ, прыгая какъ львица, съ косматою гривой...» ანუ «Съ тѣхъ поръ, какъ мѣръ лишилсѣ рая, клянусь, красавица такая подъ небомъ юга не росла» და სხ. და სხ. ამიტომაც შერობა უფრო ესტეტიურის მხრით უცქერის საქართველოს, ამისთვისაც ჩვენის ცხოვრების შინაარსი გამოურკვეველი, სხვებისათვის გაუცნობელი რჩება. არა გნებავთ პოეტები, მსწავლული მგზავრები, აიღეთ თუნდა ფილოსოფოსები. მულ-გამხმარი, ცხოვრებაზე ხელ-აღებული ჰეგელი თავის «მეტემპირიკულს» ესტეტიურ თეორიას ძაყასიის მცხოვრებლების იდეალურ მშვენიერებაზე ამყარებს. ამას მარტო ძაყასიის მშვენიერება იზი-

რილი. კორესპონდენტი, იხსენებს რა ფოთელების ღვაწლს უკანასკნელ ომის დროს და კიდევ იმას, რომ შოთი თითონ მთავრობამ გააშენა, ამ უკანასკნელს მოვალედა ხდის შოთი უკიდურესობამდე არ მიიყვანოს.

ჩვენ, რასაკვირველია, თანაფერძნობთ ყველა შემოხსენებულ კორესპონდენტებს და ისიც არ გვაფწყობება, რომ შოთი მთელის სამეგრელოს მისამართი ალაგია, მაგრამ უწყალო მისამართი ალაგია, მაგრამ უწყალო შოთს მაინც შოთობას ვერ დაუბრუნებს და სამი წილი მისის მნიშვნელობისა მაინც ბათუმს უნდა გადაეცეს. ჩვენ ვურჩევთ ფოთელებს შეუჩივდნენ თავიანთ ბედს, წუწუნსა და უმნიშვნელო ჩივილს თავი დაანებონ, მგზავრებთან და სასტუროვებით გამდიდრების იმედს ნულარ იქონიებენ და იმისთანა ნაყოფიერს შრომას მოჰკადონ ხელი, რომელიც ნათესადგურებისა და ქალაქების ერთის ადგილიდამ მეორე ალაგას გადატანაზე არ იყოს დამოკიდებული.

ახალი ამბები.

მალაქში ბერსა ლაპარაკობენ იმაზედ, რომ ერთ მოხუცებულ ტერტერას, რომელიც ქვემო-მხრიდამ არის მოსული, თავის ცოლმეილით სომხის რჯული დაუგდია და მართლმადიდებელთ რჯული მიუღია.

«შრომაში» სწერია: «კერძოდაც და სატასტო ქაღაჭების და თბილისის გახუთებდგანაც ვიცით, რომ მომპაჯლის წლიდგან ჩვენს ქუყანაშიც უნდა შემოდონ საყოფელთაო სამხედრო სამსახური იმავე წესით, რომელიც მოქმედებს რუსეთში, მხოლოდ ამ წეს-დებებში უნდა მოასდინონ ზოგაერთი ცვლილება, ადგი-

დაეს. რას იზამ—ყველას მშვენიერება ელანდება. აიღეთ ხშირად შემოგვანატრიან, თუმცა კი შესანატრელი ჩვენ არა გვაქვს-რა... აბა, დააკვირდით ჩვენს აწმყოს და მაშინ გულწრფელად მიპასუხებ—მართალს ვამბობ ამას, თუ არა.

ან რისთვის უნდა გავამტყუნოთ სხვები, როდესაც ჩვენებიც ჩვენვე ესტეტიურის თვალთ შიმოგვცქერიან. აიღეთ აწინდელი ჩვენი პოეტები, განურჩევლად ყველანი, დიდი და «მიკროსკოპიულნი». ამათაც ცხადიე და სიზმარშიც სულ ბუნების მშვენიერება ელანდებათ, სულ ბუნების სილამაზე ეხატებათ. ჩვენი აპოლონის ჩამომავალნი თვალებს გვიხვევენ, ზონებით გვაძინებენ, მარტო სმენას გვიტკობენ ჩოგანის სიმების ცემით... (ალსა სწამებთ, სტყუებით, მიპასუხებს ვინმე ცრუ-რეალისტი. არა, ბატონო; აიღეთ ჩვენი პოეზია და მიჩვენეთ რაიმე რეალური (მიმართულება თუ არა, მიმართულებას ვინ იტყვას) ელემენტი და ისე გავამტყუნეთ.

ჩემს საგანს აესციდი... თილისიღვან მლადიკავკაამდ სინ თვალები

ლახრისა პირობების მიხედვით. ამ ცვლილების მოსახდენად უნდა შესდგეს ქაჯასიის აქეთ უმთავრეს ქაღაჭებში გუბერნიის კომისიები და სამხედრო მასწავლებლის ცენტრალური კომიტეტი, რომელთაც, უმაღლესის ბრძანების თანხმად, უნდა გადასდონ სამხედრო სამსახურის წეს-დება, გამოცემული 1874 წ. და დაწერილებით უნდა შეიმუშავონ, თუ რა და რა ცვლილება არის მასში საჭირო. ერთი ამ კომისიისათვის შესდგას ქუთაისშიც. რომელიც თავს-მჯდომარეობს ბატ. ქუთაისის გუბერნატორი და მიწვეული არიან წერებზედ გუბერნიის თავად-ახსნურების წინამძღოლი, ქუთაისის ქაღაჭის თავი, ერთი საგლეხო სასამართლოს წევრი, ორი მასწავლებელი, ერთი მოქალაქე და ორი გლეხთაგანი და აფხაზეთისა და სამურზუყანისაგან თითო წარმომადგენელი, და თუ საჭირო დაინახ კომისიის თავს-მჯდომარეს შეუძლიან მოაწვიოს სხვა მცოდნე კაცებიც, რომელთაც თავის სწავლითა და გამოცდილებით რიგანის რჩევას მიცემა შეეძლებათ. ამ კომისიამ უნდა განისაზღოს სამხედრო სამსახურის წეს-დების XI—X და XIV თავი, და გამოსთქვას თავისი აზრი: თუ ვის უნდა ეხატავოს სამხედრო სამსახური, ვის რა საღვათი და უპირატესობა უნდა მიეცეს ამ სამსახურში: ა) სხუელის ნაკლებუქანების გამო, ბ) ოჯახის მდგომარეობისა და გ) სწავლის გამო; როგორ უნდა შესდგეს სამსახურში გამოსაწვევი მასწავლებლები; ვინა და ვინ უნდა შეადგინდეს ამ დაწესებულებათა, რომელთაც სამხედრო სამსახურში გამოწვევის საქმეები უნდა აწარმოონ; რა რიგით უნდა იყვნენ ჩაწერილნი გამოსაწვევი მასწავლებლები და როგორ უნდა შესდგეს გამოსაწვევი პირთა სიები; რა წესით უნდა იყვნენ გამოწვეულნი და სამსახურში მიღებულნი, და რა სასჯელი უნდა დაეკავსათ მათ, ვინც წეს-დებს დაარღვევს

მარტო ბუნების მშვენიერებას ჰპოვევენ, გონება კი ქართველ კაცს სულ სხვას ეუბნება... ღიად, როდესაც მოგზაურობთ აქეთ, ცქერის და გავების შორის ჰარმონია ჰქრება და რამოდენადაც თვალები სიამოვნებენ, იმდენად სული შფოთავს, გული კენისს. ბარემე კაცი, უცხოელი, რასაკვირველია, სტკება ბუნების სიმშვენიერით; იმას ცხოვრება არ იზიდავს, ის მთლად მიზიდულია, შებოკილი გარეგანის ბუნებით, მაგრამ ესევე არ ითქმის ქართველ კაცზე, რომელიც ბუნების მშვენიერებითა არა კმაყოფილდება და უფრო მიილტვის ცხოვრების მშვენიერებისაკენ, თავის სამომბლოს აყვავებისაკენ. საკვირველი გრძობა იბადება ქართველი კაცის გულში! ის არ სტკება არც ბუნების მშვენიერებით და არც წარსულის ისტორიულის დიდებით.

აი თუნდა მოხვევს გულში, როდესაც ეს მოხვევთ თავ-დახრილი, ოფლში გაწურული გზა-ტყევისლისათვის ქვას ამტვრის და მუდმივ ჰხედავს ლამაზის ეტლით მოსიარულე მგზავრებს. შუის გაძლიერენ,

და სამხედრო სამსახურს განუდრკება. ამას გარდა კომისიის უნდა დასდგას თავისი აზრი, თუ ქაღაჭებში მსახურკელთაგანი შეიძლება მიიღებოდეს წლიურად გამოსაწვევთ რიცხვში; ვარჯ თუ არა ის საჯარო ტანისამოსის ფორმა, რომელიც მთავრობას განზრახვა აქვს შემოიღოს, ქუთაისის ჯარის კაცისათვის — პლასტუნების ჩონის და ცხენოსანისათვის — უახსნების ჩონის მსგავსი; ივარჯებს თუ არა, რომ იმ სუთის ცხენოსანის პოლკისათვის, რომელიც კავკასიის აქეთ მსარეში უნდა შეადგინონ ადგილობრივის მცველის ჯარის მაგიერ, გამოწვევა მოხდეს თითოეულს გუბერნაში ცვლავ-ცვლავ ასე, რომ თითოეულს პოლკში ირიცხებოდნენ ყველა იმ გუბერნიის მცხოვრებთაგან გამოწვეულები, რუსებიც, ნემცებიც და შტაბ ვვარტირებთან დაფუძნებულის სლახოდგებისაგან გამოყვანილებიც. კომისიებს უფლება არა აქვსთ იქონიონ მსჯელობა წილის ერთ ჯარის კაცის გამოწვევაზე; არც იმაზედ, შეიძლება თუ არა სამხედრო სამსახურისაგან თავის დასხნა ან ფუფლით, ან თავის მაგიერ სხვა კაცის სამსახურში ჩაყენებით. კომისიებს არ შეუძლიანთ განისაზღოს ის მუსლები წეს-დებისა, რომელიც შეეხება სამსახურის გადებს და სარჯებს, რომელიც საზინამ ადგილობრივის მცხოვრებლებსაგან შემდგარის ჯარების კაცებს უნდა მისცეს. კერც იმ კითხვებს შეეხება კომისიები, თუ როგორი წესობილება უნდა ექმნეს ამ ჯარებს, ამ კითხვების განსჯა კეთუონის მხოლოდ ცენტრალურს კომიტეტს.»

«შრომასვე» ატყობინებენ, რომ ამ ქამად ერთს საფრანგეთის ქალაქს მონტობანში იბეჭდებოა ქართულფრანცუზული ლექსიკონი, გეოგრაფია და საზოგადო ვრცელი ისტორია. თუ ეს ლექსიკონი იმ ბერებისაგან

ბიჭო, ვკითხვ ერთს მოხვევს? ჰო, მაგრამ... ბაჩუმდა, პასუხი გასწყვიტა. მართლაც და—ეს ამოდენი ხარჯი, ეს ამოდენი მშვენიერი შენობები მგზავრებისათვის, ეს კეკლუტი სასტუმროები და ამასთანავე ეს თავ-ზარდამცემი სიღარიბე არაგველისა თუ მოხვევისი, ეს არა-კაცური ცხოვრება ამ მშვენიერის კუთხის მცხოვრებლებისა, განა ყოველივე ეს არ მოსაზობს თქვენს გულსა და სულს შორის ჰარმონიას, არ აგაშფოთებთ? სწორედ რომ ერთის წარჩინებულის კაცის სიტყვებისა არ იყოს, ცხოვრება არის ტრაგედია იმისათვის, ვინც გრძობს და კამედია—ვინც ფიქრობს. ძამედია და ტრაგედია—ამ ორის სიტყვით გამოინახება ჩვენის მთიულების ცხოვრებაც.

მე ვერ აგწერთ ბუნებას მცხეთადგან დაწყობილი მლადიკავკაზამდისან. პირველად იმიტომ, რომ ამნაირის აწერისათვის საჭიროა ისეთი კალამი, როგორც, მაგ., მარტო «განდევლის» აეტარს ხელში უჭირავ და ეს კალამი მე ხომ სიზმარშიც არ მეღირსება. მეორედ—პოეტური ვარჯიშობა, ესტეტიური ან

შედგენილი არის, რომელიც ეს რამდენიმე ხანია წიგნების ბეჭდვაში მოღვაწეობენ და რამდენიმე სასულიერო და საერო წიგნები გამოცემა, ჩვენ გვეზინიანო, რომ იმ ლექსიკონმა ჩვენი ენა არ გაგვირყენასო. მართალია, ხსენებულმა ბერებმა გვარაინ კარგად იციან ქართული და დიდის პატივის ღირსიც არის მათი გამომცემლობითი მოღვაწეობა, მაგრამ მათგან დაბეჭდილს წიგნებს მაინც ეტყობა, რომ საქართველოში მყოფს არ უთარგმნია და არ შეუდგენია ეს წიგნები და ეს წიგნების ნაკლები განება იმდენს ეწება ვერ მოგვიტანს, რამდენსაც ლექსიკონი, რომელიც შეიძლება სხვა ლექსიკონების უქონლობის გამო, საყოველთაო სახმარად განდგესო.

ჩვენ რაღას ვამბობდით, როცა ზოგიერთა უხეირო გამომცემლების წიგნებსა ვკიცხავდით? მაღლობა ღმერთს, «შრომას» ბოლოს მაინც სიმართლისთვის მიუგნია.

მეთაისის ბანკის წრეგანდელმა კრებამ გადაწყვიტა, რომ ბანკში დამფასებლად დარჩენილიყო სამი კაცი და ოთხი დაეთხოვათ მაგრამ, რაც მათ კანონით პროცენტები ერგებათ, ის არ წართმეოდით. ეს გადაწყვეტილება «შრომის» სიტყვით, ბანკის გამგეობას ზედამხედველ კომიტეტთან ერთად ასე შეუსრულებია: დაუდგენია, — დამფასებლებმა რიგ-რიგით იმსახურონ და სამის დამფასებლის ჯამაგირი თანასწორად გაიყონო.

მომხდარა ვანკარგულება, რომ ყველა ცინებში ასწავლონ რაიმე ხელობა იმ ტუსადებს, რომელთაც სიმბირში გაგზავნა აქვთ გადაწყვეტილი. («მარშაის ტურიერი»).

ოხ! მე უსარგებლოდ მიმაჩნია. მკითხველისთვის საჭიროა იცოდეს, რომ პოეტები ნახევრათაც ვერ გადასცემენ ამ ბუნების მშვენიერებას. ჩემის აზრით, სინამდვილე, ცხოვრება, ბუნება მაღლა, ძალიან მაღლა სდგას ხელოვნობაზე და რასაც გეუბნება პოეზია, უფრო მეტს გიჩვენებს ბუნება. ღიალ, ლერმონტოვის «დემონის» წაკითხვა და დარიალის თვალთ ნახვა სულ სხვა-და-სხვა განსაზღვრებით, მუდარის მთის ლექსებით აწერა და ამ მთაზე მოგზაურობა ერთი და იგივე არ არის. ღა ყოველთავე ეს იმიტომ, ჩემო მკითხველო, რომ ცხოვრება მაღლა სდგას ხელოვნობაზედ. მუ თქვენ ჯიუტი თავყანის-მცემელა არა ბძანდებით სხვა-და-სხვა ჭიშკრებისა, ჰეგელებისა, სერნო-სოლოვიოვებისა, უნდა იწამოთ, რომ რასაც გიჩვენებს ბუნება, იმას ვერ გეტყვის პოეზია. რასაკვირველია, პოეტებს ეთაკილებათ თავიანთი უძლოურება აღიარონ და ღრმად დარწმუნებულნი არიან ვითომ მათ ბუნება ვერ შეედრება. აწინდელი ესტეტიური თეორია, სხვათა შორის, ქადაგებს იმასაც ვითომ ხელოვნობა იმითი

მკითხველმა იქნება იცოდეს, რომ რაც ძველად ნაპირსა და რუსეთის ნაპირებს შორის ცეცხლის გემები დადიან, ყველანი «ნაფოსობისა და ვაჭრობის საზოგადოებას» ეკუთვნიან. ამ საზოგადოების წევრებად ბევრი დიდნი-კაცნი არიან და მის საქმეც ძალიან კარგად მიდის, ასე რომ დიდძალ მოგებას აძლევს თავის წევრებს. მუცა ასეა, მაგრამ დღესაც ამ საზოგადოებას სუბსიდი ეძლევა სახელმწიფოსაგან. მალა ავირეკნ თურმე ამ სუბსიდიის მოსპობას, რადგან უიმისოდაც დიდი ლუკმა აქვთ წევრებს ამ საზოგადოებისას, რომელსაც თითქმის მთელი შავი ზღვა ხელში აქვს მოგდებული. («Русск. Куп.»).

რუსეთში არის შემდგარი კომიტეტი სამხრეთ-რუსეთის შაქრის მოვაჭრებისა. მალა ამ კომიტეტს გამოუგზავნია ძველად შაქრის კეთების სპეციალისტი, ინჟინერ-ტექნოლოგი ტოლოვინი, რომელმაც ჩვენში უნდა ამოარჩიოს შაქრის საწარმოებლად გამოსადეგი ნიადაგი. მალა ტოლოვინი ბაქოშია თურმე. («Каспий»).

მრთი ნემეცური გაზეთი ამბობს, რომ ერთმა ხიმიკოსმა შეაღარა ბაქოს კეროსინი ამერიკია კეროსინს და აღმოჩნდა, რომ პირველი ბევრით სჯობიან მეორეს, რადგან პირველში უფრო ბევრია მანათობელი ზეთი, ვიდრე მეორეში და თვალდაც პირველი უფრო ნათელი არის და მეორეს კი ყვითელი ფერი დაჰკრავსო. ასე რომ იმედილო, მალე ბერმანიაში ბაქოს კეროსინი ამერიკულს აჯობებსო.

ამ დღეებში ოთხი კაცი დაიბრჩო მტკვარში ბანაობის დროს.

სდგას მაღლა ცხოვრებაზე, ბუნებაზე, რომ მასალად იღებს მხოლოდ იმას, რაც კი ლამაზია, მშვენიერია. მაგ., მხატვარი ერთს ლამაზ თვალს ართმევს, მეორეს ლამაზს ცხვირს, მესამეს ბუდეშურის მზგზავსს თითებს და სხ... ღა ყველა ამ მშვენიერ ნაწილებს ერთად აკავშირებს და შექმნის მთელს არსებას; ბუნებაში, ცხოვრებაში კი ერთი ნაწილი რომ მშვენიერი იყოს, მეორე ან მესამე თუ ცუდი არა, არც მშვენიერი იქმნებაო. მაგრამ ერთი ავიწყდება ამ თეორიას—სიცოცხლე. ღიალ, ჩემო ბატონო, თერგი მხატვრის ტილოზე და იგივე თერგი ღარილის ვიწროებში, აი თუნდა იმ ადგილას, სადაც (როგორც გარდმოცემა ამბობს) მთა-მარ სევის ციხე ყოფილა, სულ სხვა-და-სხვა შთაბეჭდილებას მოახდენენ მკითხველზე. ღა ამას ირწმუნებთ მაშინ, როდესაც თქვენის თვალთ ნახვით ერთსაცა და მეორესაც...

მუ გინდათ რაიმე აზრი გამოიტანოთ მოგზაურობიდან, კარგს იზამთ დააკვირდეთ—რა ჯურის ხალხი მოძრობს ამ უმეცლებელ გზა-

მთებში მკრის გადიდების გამო წნოს ხილი დაზიანებულია და მასზედ სიარული აკრძალულია. მკი-პაქები წნოში ფონზედ გადიან. (ძვეკ.)

წერილი რედაქტორთან.

ბ. რედაქტორო!
დადი სანია რაც გლდანულმა თავის ჭიდაობით მიიქცია უურადღება, როგორც მოჭიდავებისა, აგრეთვე მსჯელობებისა და მსმენელებისაც. ამ ბოლოს დროს კიდევ მოაწეინა თავი გაგებულ სავსეს. ამ გვარმა სმებმა აღძრეს ჩემში, როგორც ძველ მოჭიდავეში, სურვილი მის დონის და სერსების გამოცდისა, ამიტომ მე, 44 წლის ვაჭი, გთხოვთ გამოუცნადოთ გლდანულს, რომ მე, ჩიტო კალატაშიშვილს, მსურს მასთან ჭიდაობა შექმედვის პირობით: ჭიდაობის ტექნიკა სავსესთვის უფასო იყოს, როგორც უფასოა ძველ დროს. უკეთუ ისურვებს ფასის აღებას, აღებული ფული მოხმარდეს რომელსაც სანსწავლებელს ადგილი ჭიდაობისა იყოს ან გარი, და ან სურამი, რადგანაც თბილისში მის მომხრენი ახაგვრინებენ მოწინააღმდეგეს.

უკეთუ ამ პირობაზედ თანხმად არის, დაინიშნოს ამ მოკლეს ხანში დრო თქვენის გაზეთისვე შემწეობით.

ჩიტო კალატაშიშვილი.
1-ს კათათვის.

კრიჭაში
კ-ზედ ვისი ყმა ხარ?
—კ—ვისა!
რამი მიარტყამ?
—კრიჭაში!

ეს სხადი განყოფილება ქსლას არსდება ჩვენს გაზეთში. ამ განყოფილებაში

ტყეცილზე. მცხოვრებლების ვინაობას, მათ ბედს და იღბალს ადვილად ვერ შეიტყობთ. ამას სხვა დაკვირვება უნდა და აბა მგზავრს სადა სცალიან ამისთვის. გზა-ტყეცილი სხვა განსაზღვრებით, მზებში სახელმწიფოს ძარღვებია, ამბობდა ერთი ძველი ეკონომისტი. მს, ერთის მხრით, მართალია. ღიალ, ეს გზა-ტყეცილი სამხედრო-საქართველოს—გზა რუსეთის იმპერიის ძარღვია და თუ გინდათ შეიტყოთ ამ იმპერიის ძალა და ღონე, თვალი ადევნეთ მგზავრებს. აქ მუდამ მოძრობენ სამხედრო პირნი, სხვა-და-სხვა ჩინოვნიკები; იშვიათად შეხედებით უბრალო კაცს, ვაჭარს, ხელოსანს. რისთვის? ჩემის აზრით, მისთვის, რომ რუსეთის მთელი ცხოვრება უმეტეს ნაწილად დამყარებულია სამხედრო ძალაზე და ჩინოვნიკობაზე. შრიცხეს ჯარს და ჩინოვნიკობას აბარია ასი მილიონი ხალხი და კიდევ ხელ-მძღვანელობენ მას. ამისთვისაც გზებზე ფაცა-ფუცით დაიარებიან უმეტესად სამხედრო პირნი, ჩინოვნიკები. მეტადრე იმპერიის ნაპირები საჭიროებენ ჩინოვნიკებსა, ჯარსა. ხუმრობა საქმე ხომ არ არის,—

პირ-და-პირ არ დავასახლებოთ დამნაშავეის პიროვნებას (судящему предмету) ისარს სხედ არსწერება-წასთან მიაქვს შხამი, მაგრამ სრული იმედი გვაქვს თავის მსგებრებს თითონ მიაგნებს და საგრძობელს ადგას მოჭედეებს.

პირველად მიზანში ამოვიდეთ ერთი სატუსადოს ზედამხედველი, რომელიც იქამდე გულ-კეთილი და პატიოსანია, რომ იმ თერთმეტის განუკიდამაც, რაც დღეში ტუსადზედ დადებულია, თითქმის სამ განუკიდამაც... ჰგბ... ასე ესტყვით: უნახავს! სწორედ მამობრივი ზრუნვას! ამ სამაგალითო მზრუნველს რამდენიმე კითხვას უნდა მივსრუთოთ, რომლის პასუხსაც ერთი კვირის განმომავლობაში მოკლავთ; და თუ პასუხის მოცემას არ ანებებენ, მაშინ თავიანთ დალაგებით მოკლავთ და სეკსურისა არ იყოს: «ჩვენი მატრიტელის ქებას გაკლავით ქვეუნახავან.» ეს ჩვენი ზნეობითი მოკლავთ!

ა) მართალია, თუ არა, რომ სხადი რედაქციისაგან ცნობილი «მატრიტელი» მუეობს, იქ ასწონ გირებს ფუთზედ ორი გირვანჭა აკლავთ და, მასთანამე, ფუთ ზურზედ დღეში ორი გირვანჭა კეონომია რჩებოდა, ვის?

ბ) მართალია, თუ არა, რომ სხადი კიდევ ისევე უბოდენ, — ტუსადებს გირვანჭა ზურს სამ განუკიდამ მივსრუთოთ და სხენებელი ზედამხედველი აქამდე მაინც ოთხ განუკიდამ უზიდებოდა ერთის მეფურისაგან, რომელთანაც კუდი კუდას ჰქონდა გადადებული?

გ) მართალია, თუ არა, რომ ამ «მატრიტელს» თითო ავადმყოფ ტუსადზედ სტაქანი ჩაი 20 განუკიდამ უნაგარიშნია და სტაქანი რძე 10 განუკიდამ, სხადრ, ნუ დაივიწყებთ, ქოთანა რძე ღირს ორ მუთად? უფალო, შენ შეგვიანდე, მაგრამ ჩვენ იმასაც ვეჭვობთ, რომ ტუსადს იმ

ხმელეთის მეცხრე ნაწილი და ასი მილიონი ხალხი, განა ამათ ჩინოვნიკები და ჯარი არ უნდათო?!

მთელი ჩვენი ცხოვრება ანტიტეზებს წარმოადგენს, ვუთხარი ერთს ჩემს კამპანიონს ექიმს. მქვენ ექიმი ბძანდებით და სცდილობთ ხალხი უდროფო სიკვდილისაგან დაიხსნათ. ამოდენი აფიცრები კი სხვისთვის არიან გაჩენილნი. რამდენი ხარჯი მოსდის სახელმწიფოს ექიმებზედაც და ჯარზედაც. ექიმს სხვა საგანი აქვს, ჯარს კიდევ სხვა. ჩვენ კი გვარწმუნებენ, რომ მათ საერთო საგანი აქვსთო. რას იტყვით ამაზე?

მქვენ ჯერ ახალგაზდა ბძანდებით. მაშ რა ძალა დაიმორჩილებს ამ ველურ ხალხს, თუ არ ჯარი? მრისხანედ მიპასუხა ექიმმა. მუ არ ჩინოვნიკი, მაშ ვინ დაიცვამს წესს, დაუმატა მან. მე ვაფიქმდები.

30 ივნისს.
ვლადიკავკაზი.

ნ. ურანელი.

საპატენტოში ჩაი, ან რძე როდისმე თვალით დაქანსოს?
 დ) მართალია, თუ არა, რომ ამ წლის იანვარს აქეთ ტრასალისთვის ახალი მხლელად ერთსულ გავრეზებინოთ და სარჯი ვი შეიძ თუმან სასეკარი გამოეყვანოთ?!

ე) რომელი ტყის ჰატრონიას ის გლეხი, რომელიც კლავ ფოსტის სტანციისში მოსამსახურედ (სტროფად) სდგას და რომელსაც, ვითომ, სატრადოს ზედამხედველისთვის სამი საყენი შემა მიუყიდინა?

ამ კითხვებზე დაწერილებით ჰასუს, მოკლეთ.
 ერთი ისარიც იქუ, ზემოხსენებულის ტრასალის კეთილის გოფელის მესობლად უნდა ვსტორნოთ.

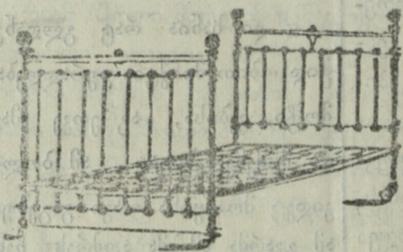
იქნება შეტობილი გქონდეთ. რომ ერთს, ალაგას, უდაბურს კლდე-დრეხედ გაჭყანდეთ, ესრეთ წოდებული, «ცხვარე-ჭამიის» გზა, რომელიც ნამდვილად გაცი-ჭამიად გადაიქცა. ის წყული გზა, თუმცა შეანერეს, მაგრამ იმისი მოქმედი შოლტი ესლავ მწარედ უმსაზუნებს საბოლოო გლეხებს გვერდში. მოგუკმა, რომ ერთის მხარის უფროსისაგან მოწონებული მამასახლისი თავის საზოგადოებაში თურმე, კიდე კომლსედ მანეთსა ჰქრეფს იმ «ცხვარი-ჭამიის» გზისთვის». თუ შეიძლება, ბატონო, შემიდეკ ორ ვითსაკხედ ჰასუსნი გვიბანეთ:

ა) ვისა განკარგულებითა მოქმედობს ის მამასახლისი? და ბ), იმ მანეთს გზის გასაყვანად ჰქრეფს. თუ იმ გზისაგან ნამსხვერვლის მიუშების საერთო საფლავზედ შეკლას ასაშენებლად?

ვისაც უური ჰქონდეს, შეიამინოს!

მესამე და მეოთხე განყოფილებებში და ზრეთვე პირველს პროგინსიულს კლასში არც ერთი თავისუფალი ადგილი არ არის და ამიტომ ამ კლასში შემოსვლის თხოვნა მიღებული არ იქმნება. (15—2)

ინგლისური ჩინის კრავოტაჰი

ერთ საწოლიანი 8 მ. და ორ საწოლიანი 14 მ., ლეიბები გატენილი ზღვის ბალახით 5-დგან—9 მან. ინგლისურს მალაზიამს. იქვე ისეიდება 25% ათვით სანამ სხვაგან სადმე: ჭურჭელი, დანა-ხანგალი, კოვსები, ფანდონები, კლიტეები, საფანჯრები, რეზინის კალმები, ქაღალდი, ნინები, რეკლავურები, თოფები, კანისა და ქაღის უნაგირები, ალბომები, კლერსები, ჩაი 1-დის სარისისა. (100—83)

შპთავრესი კანტორა ა. ზ. ტერ-ბარსილოვისა ბაქოში ამით აცნობებს საყოველთაოდ, რომ გარდა იმ განყოფილებებისა და სააგენტოებისა, რომელიც აქვს გავასიის, რუსეთის, სპარსეთის და კვრების დიდ ქალაქებში, კიდე გაისხნა ერთი განყოფილება ნიუგოროდის იარმუკსედ, მექუღეების რიგზედ, ლიტ. მ. № 5 და კასრულობს ყველა ნაირი საქონლის გავსაყვანს იმ ალაგებში, სადაც თავის აგენტები ჰყავს და განყოფილება აქვს. განტარას შეუძლიან ზრეთვე გამისიით იყიდოს და გყიდოს საქონელი. (2—2)

ფოთში

მეორე გილდიის მოაქვრე

მოსე დავითის-ძე

გ ა კ ა ბ ა მ ე

ვატნობებ პატივემულ საზოგადოებას, რომელთაც დღემდონ ჩემთან კამისიით საქმე ჰქონათ დაქტრილი საქონლის გაგზავნა-გამოგზავნის, ყიდვის და გაყიდვისზედ და ან აწ აპირებდეს საქმის დაქტრას, უმორჩილესად ვსთხოვ, რადგან ამ მდგომარე 1883 წელში შემთხვევით შათუმში არ გარდავიდვარ, ისევე ფოთში მომმართონ. (3—2) მ. დ. გვაბაძე.

დაიბეჭდა და ისეიდება ქართულს ენაზე რავდენიმე ქადაგებასი, განსკუთხულის არსებულისაგან სერსონისა და თავრისისა ფრად საჭირო და სასარგებლო მოძღვრებთ ჰიროთავის. (3—3)

მუთაისის თავად-ახნაურთა საადგილ-მამულო ბანკისაგან

ქუთაისის თავად-ახნაურთ საადგილ-მამულო ბანკის გამგებთა დასრულებულია ცხადება, რომ ამ ბანკის წესდების მე 18 § ძალით, 12 აგვისტოს მდგომარის 1883 წლისა, დილის თორმეტს საათზე, ქ. თბილისს, თბილისის თავად-ახნაურთ საადგილ-მამულო ბანკის სადგომში, სოლოლაკის ქუჩაზე, თავადის გრუზინსკის სასახლეში, საზოგადო ვაჭრობით გაყიდულ იქმნებთან სხვებულს ბანკში დაგირავებულნი უძრავნი მამულები ქემო აღნიშნულთა პიროთა, რადგანაც მათ წესდებისამებრ ბანკის სასჯედრო გადასახადი არ შემოეტანათ.

გასეიდა მოასპობას მხოლოდ იმ მამულთა, რომელთა მეპატრონენი, იმავე წესდების მე 19 §-ის თანხმად, შეესებნენ ბანკის სასჯედრო გადასახადს და თან განცხადებთა სარჯებს.

ვაჭრობა დაიწება ქემო მოყვანილის თავნი კალიდამ ზედ დამატებით სსკა და სსკა შეუქმნების გადასახადისა, მამულის გასაყიდვად დანიშნავს ზედ სარჯებისა და, საზოგადოდ, ყულა იმ ფულისა, რომელიც ბანკს თვისის მოკალის სამაგიეროდ დაუსარჯავს. ბანკის სახგრძლივი კალის თავნის მოსპობა შეიძლება იმავე ბანკის გირავოს ფურცლებით, რომელიც მიიღებან სახელდობრის ფასისამებრ მანეთი მანეთად; სოლო ვადაზედ გადასახადი და სსკა გვარი ბანკის სასჯედრო ფული შემოტანილ იქმნენ ნაღდად.

ვისაც ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღება ჰსურსთ, მათ შეუძლიათ გასასყიდვით მამულთა აღწერილობის და საბუთების განსილვა ბანკის სამმართველოში.

თუმც ეს ვაჭრობა არ შედგა, მაშინ, ბანკის წესდების 24 § საფუძველით, ინიშნება მეორე და უგანასკნელი ვაჭრობა იმავე 31 აგვისტოს ქალაქს თბილისს, თბილისის თავად-ახნაურთ საადგილ-მამულო ბანკის სადგომში.

თბილისის გუბერნიის, მისივე მაზრისა.

მაღალღვისა, დავით იოსების-ძის, პოლკოვნიკისა: თელიოვანის აგარს სახნაფ-სათესი, საძოვარი და ტყე, 141 დესიატ. 1720 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 1973 მან. 47 კაპ., შესავს. ვადასახ. 123 მან. 98 კაპ. სულ 2097 მან. 45 კაპ.

მაღალღვისა, სოფიო იოსების ასულის, კოლლეგსკი რეგისტრატორის ქერივისა: თელიოვანის აგარს სახნაფ-სათესი, საძოვარი და ტყე, 153 დესიატ. 440 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 2968 მან. 61 კა., შესავს. ვადასახ. 197 მ. 64 კ. სულ 3166 მ. 25 კ.

ქ. თბილისს.

მელიქოვისა, ანა ივანეს ასულის, მოქალაქისა: 1 განყოფილებაში, 2 ნაწილში, ბალის ქუჩაზე სამ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი ამისთანავე ჭლიგელით და მიწა, 204 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 26551 მ. 89 კა., შესავს. ვადასახ. 1663 მ. 41 კ. სულ 28215 მ. 30 კ.

ბელოვისა, მეკენი ტიმოთეს-ძის, კოლლეგსკი ასესსორისა: 1 განყოფილებაში, მე-3 ნაწილში, ბოლოვინის პროსპექტზე, სამ-ეტაჟიანი ქვითკ. სახლი მალაზიებით და მიწა, 118 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 53423 მ., შესავსებელი ვადასახადი 3733 მ. 67 კ. სულ 57156 მ. 67 კ.

ბარათაშვილისა, ნინო ალექსანდრეს ასულის, თავადისა: 1 განყოფ., მე-2 ნაწილში, ახალ-ბებუთოვის და ქონსულის ქუჩებზე ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი და მიწა, 108 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 20619 მ. 40 კა., შესავს. ვადასახ. 1759 მ. 90 კ. სულ 22379 მ. 30 კ.

ბაბავეისა, დავით მასილის-ძის, მოქალაქისა: მე-2 განყოფილება, მე-11 ნაწილში ორი ქვითკირის ორ-ეტაჟიანი სახლები, მალაზიები და მიწა, 183 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 20619 მ. 40 კა., შესავსებელი ვადასახ. 1355 მ. 16 კ. სულ 21974 მ. 56 კ.

ბეჟანბეგოვისა, ალექსანდრა თომას ასულის, ტიტულიარნი სოვეტნიკის ქერივისა: 1 განყოფ., 1 ნაწილში, შავქავამის ქუჩაზე, ორი ქვითკირის ორ-ეტაჟიანი სახლები ჭლიგელებითურთ და მიწა, 335 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 34874 მ. 77 კა., შესავსებელი ვადასახ. 2865 მ. 27 კ. სულ 37740 მ. 04 კ.

კუსიგოვისა, ივანე სერგიას-ძის, მოქალაქისა: 1 განყოფ., მე-4 ნაწილში, ქუჩაზე, რომელიც მოდის შიენის მოედნიდან სალდათის ბაზრისაკენ, ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლები, მალაზიებით და მიწა, 192 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 70293 მ. 42 კა., შესავსებელი ვადასახადი 4590 მ. 14 კ. სულ 74883 მ. 56 კ.

ლიპინსკისა, რომუალდ - ალექსანდრე ჭრანცის-ძისა, კოლლეგსკი ასესსორისა: მე-2 განყოფილებაში, მე-2 ნაწილში, მლისაბედის ქუჩაზე, ორი ქვითკირის ერთ-ეტაჟიანი სახლები ჭლიგელებითურთ და მიწა, 527 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 11246 მ. 95 კა., შესავსებელი ვადასახ. 634 მ. 04 კ. სულ 11880 მ. 99 კ.

სტეპურენკოვისა, პელაგია ქონდრატის ასულის, ვადასახადის მაიორის მეუღლისა: 1 განყოფ., 1 მერის ნაწილში, უსახელო ქუჩაზე, ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი და მიწა 350 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 12391 მ. 31 კა., შესავსებელი ვადასახ. 736 მ. 3 კ. სულ 13127 მ. 34 კ.

იორდანოვებისა: მლისაბედ, დავით, სიმონ, ზაქარი, ილია და ანტონ ბაორგის-ძეთა, მოქალაქეთა: მე-2 განყოფ., აგურის ქუჩაზე, ორ-ეტაჟიანი ქვითკირის სახლი და მიწა, 259 კვადრ. საჟ.; თავნი ვალი 12397 მ. 27 კა., შესავსებელი ვადასახადი 1595 მან. 30 კაპ. სულ 13992 მან. 57 კაპ. (3—2)

განსახილვენი
მუთაისის სათავად-ახნაურთ
სასწავლო-ალისაგან.

მომავლის სეკტემბრისთვის ქუთაისის სათავად-ახნაურთ სასწავლებელში შეიძლება მიღებულ იქმნენ ყველა მხარე ბიდაგან მხოლოდ ორმოც-და-თვრამეტი ემსწილი (58); ოც-და-თვრამეტი პირველს (დასაწყისს) განყოფილებაში და ოც — მეორეში.

პირველს განყოფილებაში მიღებულ იქმნებან უგვამენოდ შეიდას და რვა წლის ემსწილები. შემომსჯელთ მეორე განყოფილებაში უნდა ეცოდინსთ ქართული წერა-ვისთვლა და არითმეტიკიდან შესწავლილი უნდა იქმნესთ ყოველ მხარე რიცხვები ერთიდან ოცამდის. მსურველთ შეუძლიათ თხოვნის შემოტანა ოც-და-სუთს აგვისტომდის; ოც-და-სუთიდან თავის დამლეკამდის იქნება ახალი მოსწავლეების მიღება ერთად თხოვნასთან, რომელიც იწერება სასწავლებლის ინსპექტორის სახელზე, საჭიროა წარმოადგინონ თავად-ახნაურობის მოწმობა, ან მოწმობა ანიკიდგან, რომ მოსწავლეი ბანკის დამფუძნებლად ირიცხება, და წლოვანობის მოწმობა.